

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	076 Підприємництво та торгівля
Тип і назва освітньої програми	ОПП Підприємництво
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників	Викладачі: Махмудов Ханлар , д.е.н., професор Контакти: ауд. 483 (навчальний корпус 4) khanlar.makhmudov@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/mahmudov-hanlar-zeynalovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	ОК «Правознавство»
Компетентності	Загальні: ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні Спеціальні: СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємництва та торгівлі
Результати навчання	ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Окрім базових правових знань, дисципліна розвиває критичне мислення; вміння аргументовано відстоювати свою позицію; ефективно комунікувати; аналізувати проблеми та працювати в команді; здобувачі набувають навичок прийняття зважених рішень і відповідного ставлення до своїх обов'язків, що є необхідними для успішної професійної діяльності та соціальної інтеграції; особлива увага приділяється вмінню брати на себе відповідальність за прийняті рішення, що є ключовим фактором у досягненні успіху як у професійній, так і в особистісній сфері розвитку.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у студентів системи правових знань, невід'ємно пов'язаних з управлінською діяльністю; засвоєння теоретичних знань та практичних навичок, пов'язаних із правовим регулюванням підприємницької діяльності, правовим статусом суб'єктів підприємництва та органів державної влади.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальна характеристика підприємницького права та підприємницького законодавства.
Тема 2. Державна підтримка та регулювання підприємницької діяльності
Тема 3. Правовий статус фізичних та юридичних осіб як суб'єктів підприємницького права.
Тема 4. Організація та припинення підприємницької діяльності.
Тема 5. Правове регулювання відносин власності в Україні.
Тема 6. Правовий захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.
Тема 7. Правове регулювання ЗЕД суб'єктів підприємницької діяльності.
Тема 8. Правові основи безпеки підприємницької діяльності.
Тема 9. Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

словесні методи: лекція, бесіда

наочні методи: демонстрування, ілюстрування

практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою; конспектування.

методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи

робота під керівництвом викладача: виконання завдань самостійної роботи;

методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації

методи усного контролю: обговорення теоретичних питань, дискусії

методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань

інтерактивні методи: дискусії, диспути, проєктування професійних ситуацій;

комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності.
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaoproosvitniyprocespravlene.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarooocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivyshchoiosvityvpdau.pdf>).

Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це деканат факультету, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри.

	Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- щодо відвідування занять	У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021_polozhennyaoproosvitniyprocespravlene.pdf відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

- щодо оскарження результатів оцінювання

Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannya2023.pdf>, студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Вінник О. М. Господарське право (загальна частина): курс лекцій. К. : Вид-во Ліра-К, 2020. 240 с.
2. Господарське право: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса : НУ «ОЮА», 2021. 166 с.
3. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.
4. Деревянко Б. В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.
5. Корнєєв Ю.В. Підприємницьке право України. Навчальний посібник : ООО «Видавництво «Центр навчальної літератури», 2020. 120 с.
6. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів. 8-ме вид., змін. Харків : Право, 2024. 400 с.
7. Тетарчук І.В. Господарське право України [текст] : Навчальний посібник для підготовки до іспитів / 2-ге вид. перероблене та доповнене / . К. : «Центр учбової літератури», 2022. 216 с.
8. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій: навч. посіб. / за редак. І.Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 448.
9. Чайковська В.В. Господарське право. Вінниця: Фенікс, 2018. 368 с.
10. Швидка Т.І. Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 5-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2022. 186 с.

Допоміжні:

1. Антонюк А.А. Актуальні проблеми розвитку інноваційної діяльності в Україні. Держава та регіони. 2017. № 2 (95) С. 45-50.
2. Волкова Н.В., Махмудов Х.З., Михайлова О.С. Використання аутстафіngu та аутсорсингу в українському правовому полі для розвитку торгівлі та ІТ. «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2024. № 9(37) 2024. С. 302 – 314.
3. Волкова Н.В., Махмудов Х.З., Михайлова О.С. Правові механізми протидії корупції в комерційній діяльності. Успіхи і досягнення у науці, № 6, 2024. С. 68 – 81. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6\(6\)-68-80](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-68-80)
4. Волкова Н.В., Михайлова О.С., Махмудов Х.З. Правові аспекти інноваційних підходів до захисту прав споживачів. «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та

адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»).2024. № 9(37) 2024. С. 314 – 329.

5. Волкова Н.В., Світлична А.В., Михайлова О.С. Захист персональних даних споживачів у контексті використання штучного інтелекту в підприємстві і торгівлі. Успіхи і досягнення у науці, № 6, 2024. С. 322 – 333. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6\(6\)-322-332](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-322-332)

6. Корнєєв Ю. В.. Франдаїзинг України: Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2019. 120 с.

7. Махмудов Х.З., Волкова Н.В. Правова природа та сутність концепції юридичної відповідальності. *Наше право*. № 1, 2024. DOI: 10.32782/NP.2024.1.4 1

8. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний П75 посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с.

9. Khanlar Makhmudov, Olena Taran-Lala, Nelia Volkova, Olena Mykhailova, Svitlana Pysarenko, Oleksandr Sen (2022). Modeling of the design of agricultural resource-saving clusters in the conditions of a threat to national security and a special legal regime. *Journal of Hygienic Engineering and Design*, Vol. 40, pp. 270-278. URL: <https://keypublishing.org/jhed/jhed-volumes/volume-40/>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

2. Закон України. «Про господарські товариства» від 19.09.91 р № 1576-XII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

3. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>

4. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

5. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006р. №3480-IV URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

6. Кодекс України з процедур банкрутства № 2597-VIII від 18.10.2018. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

7. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. № 1906- IV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

8. Закон України «Про підприємництво» (чинна - стаття 4) від 07.02.1991 року URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

9. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 року. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

10. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 року. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

11. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 року URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від 1 № 3.09.2024 р.

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Денна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи*	виконання тестів**	написання есе***	підготовка доповіді конференції ****	
Тема 1. Загальна характеристика підприємницького права та підприємницького законодавства	6	4	3	4	5	13
Тема 2. Державна підтримка та регулювання підприємницької діяльності	6	4	3	4	5	13
Тема 3. Правовий статус фізичних та юридичних осіб як суб'єктів підприємницького права	×	4	3	4	5	7
Тема 4. Організація та припинення підприємницької діяльності	6	4	3	4	5	13
Тема 5. Правове регулювання відносин власності в Україні.	6	4	3	4	5	13
Тема 6. Правовий захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання	6	4	3	4	5	13
Тема 7. Правове регулювання ЗЕД суб'єктів підприємницької діяльності	6	4	2	4	5	12
Тема 8. Правові основи безпеки підприємницької діяльності	×	4	2	4	5	6
Тема 9. Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів.	6	4	2	4	5	12
Разом	40	36	24	×	×	100

* Перевірка засвоєння теоретичних питань та завдань, що виносилися на самостійну роботу, здійснюється шляхом перевірки виконаних письмово робіт.

** Тестові завдання з теми 3 виконуються на практичному занятті теми 4, з теми 8 – на практичному занятті теми 9;

*** Здобувачу вищої освіти дозволяється (не обов'язковий вид роботи) підготувати одне есе за вивчення усієї дисципліни з будь-якої теми.

**** Здобувачу вищої освіти дозволяється (не обов'язковий вид роботи) підготувати одну доповідь на конференцію з будь-якої теми дисципліни.

Шкала та критерії оцінювання

виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті
4-5	Відповіді загалом вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.
3	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Достатня активність на занятті.
2	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу. Незначна активність на занятті.

1	Відповіді невірні або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті.
0	Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.

Шкала та критерії оцінювання

виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади та власні роздуми з теми заняття. Завдання здані вчасно.
3	Завдання виконані загалом вірно, але є незначні помилки та/або помилки в оформленні; присутній креативний підхід у виконанні завдань. Завдання здані вчасно.
2	Відповіді на завдання самостійної роботи містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Присутні помилки в оформленні або завдання здано невчасно.
1,5	Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або завдання здано невчасно.
1	Відповіді невірні або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Присутні помилки в оформленні та / або завдання здано невчасно.
0	Завдання не виконане зовсім.

Шкала та критерії оцінювання

виконання тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
2/3	Кількість правильних відповідей 100 %
1,6/2,4	Кількість правильних відповідей 80 %
1,2/1,8	Кількість правильних відповідей 60 %
0,8/1,2	Кількість правильних відповідей 40 %
0,4/0,6	Кількість правильних відповідей 20 %
0	Правильні відповіді відсутні

Шкала та критерії оцінювання

написання есе (не обов'язковий вид роботи)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Есе повністю відповідає вимогам, при виконання здобувач вищої освіти виявив творчість, самостійність та науковий підхід
3	Есе відповідає вимогам, але не містить елементів науковості
2	Есе підготовлено на визначену тему, але містить незначні недоліки у змісті та оформленні
1	Есе загалом відповідає вимогам, але не містить елементів самостійності
0,5	Есе часткового відповідає вимогам і не містить елементів самостійності
0	Есе не відповідає вимогам або не містить елементів самостійності

Шкала та критерії оцінювання

підготовка доповіді на конференцію (не обов'язковий вид роботи)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	в повному обсязі володіє матеріалом з обраної теми, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває тему дослідження, використовуючи при цьому наукову літературу, немає недоліків щодо оформлення
4	в повному обсязі володіє матеріалом з обраної теми, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває тему дослідження, використовуючи при цьому наукову літературу, має незначні недоліки щодо оформлення
3	достатньо повно володіє обраною темою, обґрунтовано її викладає, в основному розкриває зміст, використовуючи при цьому навчальну та частково наукову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Оформлення в цілому відповідає вимогам
2	не в повному обсязі володіє обраною темою. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) її викладає, недостатньо розкриває зміст, допускаючи при цьому суттєві неточності, є суттєві недоліки в оформленні
1	частково володіє матеріалами з обраної теми, не в змозі викласти зміст доповіді у тезах, допускаючи при цьому суттєві помилки. Недотримані правила оформлення
0	не володіє матеріалами з обраної теми, не в змозі викласти зміст доповіді у тезах. Недотримані правила оформлення